

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KULTURNIH DOBARA***

Član 1

U Zakonu o zaštiti kulturnih dobara („Službeni list CG“, br. 49/10, 44/17, 18/19 i 92/25) u članu 11 stav 1 tačka 5 riječ „nije“ zamjenjuje se riječima: „ne mora biti“.

U tački 12 riječi: „ili druge države,“ brišu se.

Na kraju tačke 24a tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje sedam novih tačaka koje glase:

„24b) **država članica koja je zatražila povraćaj kulturnog predmeta** je država članica sa čije je teritorije kulturni predmet nezakonito odnesen;

24c) **država članica od koje se traži povraćaj kulturnog predmeta** je država članica na čijoj se teritoriji nalazi kulturni predmet nezakonito odnesen sa teritorije druge države članice;

24d) **povraćaj** je fizički povraćaj kulturnog predmeta na teritoriju države članice koja je tražila povraćaj;

24e) **samostalni držalac kulturnog predmeta** je fizičko ili pravno lice koje za svoj račun vrši faktičku vlast na kulturnom predmetu;

24f) **nesamostalni držalac kulturnog predmeta** je fizičko ili pravno lice koje za treće lice vrši faktičku vlast na kulturnom predmetu;

24g) **javna zbirka kulturnih predmeta** podrazumijeva zbirku koja je u skladu sa zakonodavstvom države članice definisana kao javna i koja je u svojini te države članice, lokalnog ili područnog tijela u toj državi članici ili institucije koja se nalazi na teritoriji te države članice, pod uslovom da je takva institucija u svojini države članice ili lokalnog ili područnog tijela ili se u značajnom dijelu finansira od njih;

24h) **nezakonito iznesen kulturni predmet s teritorije države članice Evropske unije** je kulturni predmet iznesen sa teritorije države članice kršenjem njenih propisa o zaštiti nacionalnog blaga ili kršenjem Regulative Savjeta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. godine o izvozu kulturnih dobara (kodifikovana verzija), (SL L 39, 10. 2. 2009, str. 1) ili kulturni predmet koji nije vraćen nakon isteka roka zakonitog privremenog iznošenja ili u vezi kojeg je došlo do bilo kojeg kršenja nekog drugog uslova kojim se uređuje takvo privremeno iznošenje.“

Član 2

U članu 63 stav 1 riječi: „članom 36 Ugovora“ zamjenjuju se riječju „Ugovorom“.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Svaka država članica može primijeniti mogućnosti date ovim zakonom po prijemu zahtjeva za povraćaj kulturnih predmeta protivpravno odnesenih sa teritorija drugih država članica prije 1. januara 1993. godine.“

Stav 3 briše se.

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 3

U članu 64 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Postupak za povraćaj kulturnog predmeta koji je protivpravno odnesen sa teritorije države članice može se, ako se ne može sprovesti arbitražni postupak, pokrenuti tužbom države članice protiv samostalnog držaoca ili, ako to nije moguće, protiv nesamostalnog držaoca kulturnog predmeta pred nadležnim sudom u Crnoj Gori.“

Stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Ako je potraživani kulturni predmet dio javne zbirke, koja je u skladu sa propisima države članice definisana kao javna i koja je u vlasništvu države članice, lokalnog ili regionalnog tijela u državi članici ili institucije koja se nalazi na njenoj teritoriji ili je predmet koji je dio inventara crkvenih ili drugih vjerskih institucija u državama članicama u kojima on podliježe posebnim aranžmanima za zaštitu u okviru nacionalnog prava države članice, zahtjev za povraćaj kulturnog predmeta može se podnijeti u roku od 75 godina od dana kada je odnesen sa teritorije države članice, ako u državi članici ovaj postupak ne zastarijeva.“

Član 4

U članu 65 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Sud će posebno posvetiti pažnju svim okolnostima sticanja kulturnog predmeta, a naročito: dokumentaciji o porijeklu predmeta, dozvoli za iznošenje dobijenoj u skladu sa propisima države članice koja potražuje predmet, svojstvu stranke, plaćenju cijeni, kao i da li je držalac konsultovao bilo koji dostupni registar ukradenih predmeta i ostale relevantne informacije koje je realno mogao dobiti ili je preduzeo neki drugi korak koji bi savjesni držalac preduzeo u datim okolnostima.“

U stavu 3 poslije riječi: „Crne Gore“ dodaju se riječi: „i zakonodavstvu Evropske unije“.

Stav 8 briše se.

Dosadašnji st. 3 do 7 postaju st. 4 do 8.

Član 5

Član 66 mijenja se i glasi:

„Saradnja sa državama članicama

Član 66

(1) Ministarstvo je dužno da koordinira saradnju sa nadležnim organima država članica u vezi sa vraćanjem protivpravno odnesenih kulturnih predmeta, a naročito da:

1) na zahtjev države članice, u saradnji sa drugim državnim organima i institucijama, preduzme radnje i mjere radi pronalaženja kulturnog predmeta i utvrđivanja identiteta njegovog držaoca;

2) obavijesti državu članicu da se na teritoriji Crne Gore i gdje nalazi kulturni predmet za koji postoji osnovani razlog za vjerovanje da je on protivpravno odnesen sa teritorije države članice;

3) omogući nadležnom organu države članice da, u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja obavještenja iz tačke 2 ovog stava, provjeri da li se radi o traženom kulturnom predmetu;

4) u saradnji sa nadležnim organom države članice, preduzme potrebne mjere za fizičko očuvanje traženog kulturnog predmeta;

5) spriječi odgovarajućim mjerama svaku radnju koja se preduzima radi izbjegavanja ili otežavanja povraćaja kulturnog predmeta;

6) postupa kao posrednik između samostalnog držaoca i/ili nesamostalnog držaoca i države članice koja je zatražila povraćaj, kako bi se olakšalo sprovođenje arbitražnog postupka u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom države članice od koje se traži povraćaj kulturnog predmeta i uz preduslov da država članica koja je zatražila povraćaj i samostalni držalac ili nesamostalni držalac daju formalnu saglasnost;

7) ostvaruje saradnju i konsultacije sa nadležnim organima država članica kroz upotrebu modula Informacionog sistema za unutrašnje tržište (u daljem tekstu: IMI), uspostavljenog Regulativom (EU) br. 1024/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2012. godine o administrativnoj saradnji preko Informacionog sistema za unutrašnje tržište i prestanku važenja Odluke Komisije 2008/49/EZ („Regulativa IMI“), (tekst od značaja za EEP), (SL L 316, 14. 11. 2012, str. 1), posebno prilagođenog za kulturne predmete, a naročito da koristi IMI kako bi dijelilo relevantne informacije o slučaju u vezi s kulturnim predmetima koji su ukradeni ili nezakonito izneseni sa teritorije Crne Gore;

8) vrši razmjenu informacija putem IMI u skladu s važećim propisima iz oblasti zaštite podataka o ličnosti i privatnosti, ne isključujući mogućnost da, uz IMI, koristi i druga sredstva komunikacije s nadležnim organima drugih država članica.

(2) Ukoliko se provjera iz stava 1 tačka 3 ovog člana ne obavi u propisanom roku neće se primjenjivati stav 1 tač. 4 i 5 ovog člana.

(3) U slučaju iz stava 1 tačka 4 ovog člana, shodno se primjenjuje odredba člana 65 stav 9 ovog zakona."

Član 6

U članu 69 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(2) Izvještaj o primjeni Direktive 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. godine o vraćanju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije države članice i izmjeni Regulative (EU) br. 1024/2012 (preoblikovana), (tekst od značaja za EEP), (SL L 159, 28. 5. 2014, str. 1), Ministarstvo podnosi Evropskoj komisiji svakih pet godina.

(3) Direktiva iz stava 2 ovog člana ne dovodi u pitanje nijedan parnični ili krivični postupak koji može biti pokrenut prema nacionalnom zakonodavstvu države članice, od strane države članice i/ili vlasnika koji je tražio povraćaj ukradenog kulturnog predmeta."

Član 7

Poslije člana 148d dodaje se novi član koji glasi:

„Odložena primjena

Član 148e

Odredba člana 69 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.“

Član 8

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj zakon prenesena je Direktiva 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. godine o vraćanju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije države članice i izmjeni Regulative (EU) br. 1024/2012